

# Inrätta ett mobilt team för teckenspråkiga döva i äldreomsorgen

Döva som använder teckenspråk har svenskan som sitt andraspråk och teckenspråket som modersmål. Teckenspråkiga döva är en språklig minoritet i Sverige, vilket idag ofta glöms bort i vår verksamhet. Historiskt har teckenspråkiga döva haft en svår skolgång där man tvingats lära sig den talade svenskan och förnekats sitt språk. Det betyder att vi har en grupp äldre med den erfarenheten. Teckenspråket är uppbyggt på ett annat sätt än den talade svenskan. Det innebär att det skrivna språket inte alltid är en bra kommunikationsväg.

Teckenspråkiga äldre har en särskilt utsatt situation. Idag när en teckenspråkig äldre i Linköpings kommun behöver plats på ett trygghetsboende eller vårdboende tas inte hänsyn till personens språkliga behov. Den äldre placeras där det finns plats utan hänsyn till personens möjlighet, eller icke möjlighet, att kommunicera med grannar och personal på boendet. Risken för ensamhet och utanförskap för den teckenspråkiga äldre är stor och det är just detta som dessa äldre på boenden i Linköping vittnar om.

För en döv person blir kontakten med grannar ofta väldigt ytlig då det är svårt att kommunicera. De fritidsaktiviteter som erbjuds blir svåra att delta i då det är meningslöst när man inget hör. Det blir svårt att prata med övriga deltagare och även att göra sig förstådd när något händer.

För en döv person finns även stora risker att patientsäkerheten brister då det är svårt att kommunicera med vård- och omsorgspersonal. Missuppfattningar och rena fel i vård och omsorg kan lätt uppstå då det är svårt att förmedla sina symptom men även att omsorgstagaren inte vet vad som görs och vilken vård som är tänkt att utföras.

Ett team kan besöka äldre tecknande döva, följa med till vårdcentraler och sjukhus samt vara en hjälp i kontakt med omvårdnadspersonal.

Det är viktigt att det mobila teamet har en god förståelse och kunskap om döv-kulturen och dövas historia samt att de själva är tecknande döva.

Att inrätta en avdelning för tecknande döva på ett äldreboende verkar inte vara den väg som anses bäst då antalet tecknande döva som behöver äldreomsorg kan variera. Ett annat sätt att då kunna tillgodose personernas behov är att inrätta ett mobilt team med sjukvårds- och omsorgspersonal med teckenspråkskompetens. På så sätt skapas en bättre patientsäkerhet och även missförstånd kan undvikas. Även den isolering som den äldre riskerar hamna i kan med ett mobilt team till viss del förhindras. Dock behövs det mer för att bryta ensamheten. Därför skulle vi även vilja se att en av våra träffpunkter kan inriktas för tecknande döva med hjälp av det mobila teamet.



Ett sådant team har tidigare funnits i Jönköpings kommun i samarbete med två andra kommuner samt Region Jönköping och deras arbete har visat på goda resultat.

**Vänsterpartiet yrkar därför:**

- **att** kommunfullmäktige ger Vård- och äldreomsorgsnämnden i uppdrag att inrätta ett mobilt team för att ge stöd till äldre teckenspråkiga döva.
- **att** kommunfullmäktige ger Vård- och äldreomsorgsnämnden i uppdrag att inrätta en teckenspråkig träffpunkt för äldre teckenspråkiga döva.

**Sofia Frithioff**

Vänsterpartiet

